

Právní úprava ostrovů a umělých ostrovů z hlediska mezinárodního mořského práva

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá historickým vývojem přirozených a umělých ostrovů a jejich zakotvení v současné právní úpravě. Další části práce jsou věnovány typologickému vydělení umělých ostrovů dle jejich možného využití a nastínění možnosti států stavět umělé ostrovy v mořských zónách.

Od přijetí Úmluvy o mořském právu v roce 1982 nedošlo k významné kodifikaci či mezinárodní konferenci na toto téma. Jediným významným sporem v poslední dekádě týkající se otázek umělých ostrovů bylo arbitrážní řízení ve sporu o Jihočínské moře.

První část diplomové práce se věnuje historickému vývoji právní regulace mořského práva od 15. století do současnosti. Od 20. století je věnována pozornost především názorovým proudům a návrhům týkajících se problematiky právního vymezení umělých a přirozených ostrovů. Nejdůležitějšími konferencemi 20. století, kde vyvstala otázka ostrovů, byly Haagská konference v roce 1930, První konference o mořském právu v roce 1958 a Třetí konference o mořském právu v roce 1982.

Druhá část je zaměřena na právní úpravu jednotlivých mořských zón. Tato problematika je klíčová pro pochopení mořského práva obecně, ale i specifickým právním pojmům jako jsou ostrovy, skály, vynořující se vyvýšeniny a další mořské útvary. V zónách, které jsou vzdálené od pobřeží, mají pobřežní státy méně pravomocí než v zónách přiléhajících k pobřeží. Mořské zóny hrají roly také při možnosti výstavby umělých ostrovů.

V třetí části jsou podrobně popsána kritéria, která stanovuje Úmluva o mořském právu pro přirozené ostrovy a pro absentující definici slouží i jako negativní definice ostrovů umělých. Jedná se především o to, aby území vzniklo přirozeným způsobem bez zásahu člověka. Dále musí být ostrov nad hladinou při přílivu a musí být obklopen vodou.

Poslední část se věnuje fenoménu umělých ostrovů. Ostrovy je možné rozdělit do několika funkčních kategorií. V literatuře není problematice umělých ostrovů věnována velká pozornost, a proto nejkompaktnější dostupné vydělení je dle řeckého profesora Papadakise z roku 1977, tedy pět let před přijetím nejdůležitějšího dokumentu o mořském právu současnosti Úmluvy o mořském právu. Poslední podkapitola je věnována možnosti výstavby umělých ostrovů v mořských zónách.

Populační růst a klimatická změna mohou vést k většímu tlaku na výstavbu umělých ostrovů v následujících dekádách. Vhodná právní úprava může zredukovat počet budoucích právních sporů a vyřešit i ty stávající jako například mezi Řeckem a Tureckem, týkající se malého ostrova Kastelorizo nedaleko tureckého pobřeží. Tyto situace se nepřímo mohou dotýkat i České republiky, protože spory mohou eskalovat až na úroveň evropských nebo celosvětových konfliktů.

Klíčová slova:

mořské právo

přirozené ostrovy

umělé ostrovy